

**ROLA PORADNI PSYCHOLOGICZNO –
PEDAGOGICZNEJ W PROCESIE DIAGNOZY
ORAZ PLANOWANIU DZIAŁAŃ
EDUKACYJNYCH I TERAPEUTYCZNYCH
DLA DZIECI I MŁODZIEŻY Z ZABURZENIAMI
ZE SPEKTRUM AUTYZMU.**

Anna Sobocińska
psycholog

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Nr 2 w Łomży

PLAN WYKŁADU

- 1) Działania poradni psychologiczno – pedagogicznej w zakresie pomocy dziecku z zaburzeniami autystycznymi w świetle przepisów prawa oświatowego.
- 2) Proces diagnozy rozwoju psychospołecznego dziecka i jego osiągnięć edukacyjnych w poradni psychologiczno – pedagogicznej.
- 3) Zalecenia poradni zawarte w opiniach i orzeczeniach wydawanych rodzicom dzieci z autyzmem.

WAŻNE ROZPORZĄDZENIA MEN:

- Rozporządzenie MEN z dn. 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno – pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych.
- Rozporządzenie MEN z dn. 18 września 2008 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych.

ZADANIE PORADNI:

- jednym z zadań poradni jest diagnozowanie dzieci i młodzieży z autyzmem i Zespołem Aspergera.
- efektem diagnozowania może być:
 - wydanie opinii,
 - wydanie orzeczenia,
 - objęcie bezpośrednią pomocą psychologiczno – pedagogiczną,
 - wspomaganie nauczycieli w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą z autyzmem i Zespołem Aspergera oraz z ich rodzicami.

RODZAJE OPINII NAJCZĘŚCIEJ WYDAWANYCH RODZICOM DZIECI Z AUTYZMEM:

- odroczenie rozpoczęcia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego,
- zwolnienie z nauki drugiego języka obcego,
- udzielenie zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki,
- objęcie dziecka pomocą psychologiczną – pedagogiczną w przedszkolu, szkole lub placówce,
- inne opinie w sprawach związanych z kształceniem i wychowaniem dzieci i młodzieży;

OPINIE WYDAJE SIĘ:

- na pisemny wniosek rodzica dziecka lub pełnoletniego ucznia, którego dotyczy opinia,
- w terminie 30 dni (ewent. 60 dni) od daty złożenia wniosku,
- wniosek powinien zawierać uzasadnienie;

DOKUMENTY DOŁĄCZANE DO WNIOSKU RODZICA O WYDANIE OPINII:

- wyniki obserwacji i badań psychologicznych, pedagogicznych, logopedycznych, lekarskich,
- opinie nauczycieli i specjalistów udzielających pomocy psychologiczno – pedagogicznej w przedszkolu, szkole, placówce;
- na wniosek poradni – zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia;

CO ZAWIERA OPINIA PORADNI?

- dane ogólne,
- określenie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dziecka/ ucznia oraz mechanizmów wyjaśniających jego funkcjonowanie, w odniesieniu do problemu zgłaszanego we wniosku o wydanie opinii,
- stanowisko w sprawie, której dotyczy opinia oraz szczegółowe jego uzasadnienie,

CO ZAWIERA OPINIA? C.D.

- wskazania dla nauczycieli dotyczące pracy z dzieckiem/ uczniem,
- wskazania dla rodziców dotyczące pracy z dzieckiem albo wskazania dla pełnoletniego ucznia, które powinien stosować w celu rozwiązania zgłaszanego problemu,
- podpisy specjalistów i dyrektora poradni;

FORMY POMOCY BEZPOŚREDNIEJ PORADNI:

- indywidualne lub grupowe zajęcia terapeutyczne dla dzieci i młodzieży,
- terapia rodzin,
- grupy wsparcia,
- mediacje,
- interwencje kryzysowe,
- warsztaty,
- porady i konsultacje,
- wykłady i prelekcje,
- działania informacyjno – szkoleniowe;

WSPIERANIE PRZEDSZKOLI, SZKÓŁ, PLACÓWEK I NAUCZYCIELI:

- pomoc w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci, w planowaniu i realizacji zadań z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego, rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień dzieci;
- współpraca w udzielaniu i organizowaniu pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- pomoc w opracowywaniu i realizowaniu IPET,

WSPIERANIE PRZEDSZKOLI, SZKÓŁ, PLACÓWEK I NAUCZYCIELI C.D.

- współpraca w określeniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno – komunikacyjne (na pisemny wniosek dyrektora placówki/ rodzica/ pełnoletniego ucznia),
- pomoc nauczycielom w rozwiązywaniu problemów dydaktyczno – wychowawczych,
- profilaktyka uzależnień,
- edukacja dotycząca ochrony zdrowia psychicznego (dzieci, rodzice, nauczyciele);

ZESPOŁY ORZEKAJĄCE W PORADNI

- wydają orzeczenia o potrzebie:
 - kształcenia specjalnego,
 - indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego,
 - nauczania indywidualnego,
 - zajęć rewalidacyjno – wychowawczych,
- wydają opinie o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka;

ZESPOŁY ORZEKAJĄCE

- powołuje dyrektor poradni;
- w składzie:
 - przewodniczący,
 - lekarz,
 - psycholog,
 - pedagog,
 - inni (np. logopeda)

ORZECZENIA

- wydaje się na pisemny wniosek rodziców/ opiekunów prawnych
- wnioskodawca dołącza do wniosku dokumentację:
 - opinie specjalistów, zaświadczenia, wyniki obserwacji i badań psychologicznych, pedagogicznych, logopedycznych,
 - zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia (w przypadku autyzmu - wydane przez lekarza psychiatrę lub neurologa),

ZAŚWIADCZENIE LEKARSKIE PRZY WNIOSKU O NAUCZANIE INDYWIDUALNE OKREŚLA:

- o okres (nie krótszy niż 30 dni), w którym stan zdrowia dziecka uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do przedszkola lub szkoły,
- o rozpoznanie choroby lub innej przyczyny stwarzającej konieczność nauczania indywidualnego,
- o zakres udziału w zajęciach z grupą,
- o w szkole zawodowej – dodatkowo zaświadczenie lekarza medycyny pracy.

ORZEKANIE PORADNI

- przy niewystarczającej dokumentacji- dyrektor poradni wyznacza zespół do przeprowadzenia badań psychologicznych, pedagogicznych, logopedycznych;
- zespół może zasięgnąć opinii nauczycieli i in., informując o tym wnioskodawcę;
- przewodniczący zespołu zawiadamia wnioskodawcę o terminie posiedzenia zespołu;
- wnioskodawca może wziąć udział w posiedzeniu zespołu i przedstawić swoje stanowisko;

ORZEKANIE C.D.

- zespół wydaje orzeczenie i opinię o potrzebie wwrđ większością głosów,
- z posiedzenie zespołu pisze się protokół,
- orzeczenie sporządza wyznaczony członek zespołu,
- w przypadku uwzględnienia wniosku o wydanie orzeczenia zespół wydaje odpowiednie orzeczenie wg wzorów stanowiących załączniki do rozporządzenia MEN.

CO ZAWIERA ORZECZENIE O POTRZEBIE Kształcenia SPECJALNEGO?

- „dane ogólne”,
- **okres**, na jaki wydano orzeczenie (rok szkolny, etap edukacyjny albo okres kształcenia w danej szkole),
- **określenie niepełnosprawności** (autyzm, zespół Aspergera, niepełnosprawność sprzężona, z podaniem poszczególnych niepełnosprawności)

ORZECZENIE ZAWIERA:

- **diagnozę** – informację o możliwościach rozwojowych i potencjale dziecka,
- **zalecenia** zespołu:
 - warunki realizacji potrzeb edukacyjnych,
 - formy stymulacji, rewalidacji, terapii, usprawniania, rozwijania potencjalnych możliwości i mocnych stron dziecka oraz inne formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
 - najkorzystniejsze dla dziecka formy kształcenia specjalnego;

ORZECZENIE ZAWIERA:

- **uzasadnienie** – wskazanie elementów diagnozy uzasadniających potrzebę kształcenia specjalnego i zalecanych najkorzystniejszych form kształcenia specjalnego, uzasadnienie zaleconych form pomocy psychologiczno – pedagogicznej, określenie spodziewanych efektów tej pomocy;
- pouczenie o **możliwości odwołania** się od decyzji zespołu,
- podpis przewodniczącego zespołu.

UCHYLENIE ORZECZENIA

- w przypadku uchylenia orzeczenia i wydania nowego – wskazuje się na okoliczności, które zespół uznał za istotne dla rozstrzygnięcia oraz wyjaśnienie powodów, na podstawie których stwierdzono potrzebę wydania nowego orzeczenia;

ORZECZENIE O POTRZEBIE INDYWIDUALNEGO NAUCZANIA ZAWIERA:

- „dane ogólne”,
- stwierdzenie, że zespół orzeka o potrzebie indywidualnego nauczania,
- **okres**, w którym stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do przedszkola lub szkoły (w oparciu o zaświadczenie lekarskie);
- **diagnozę**, w tym informacje o możliwościach rozwojowych ucznia i potencjale ucznia;

ORZECZENIE O POTRZ. INDYWIDUALNEGO NAUCZANIA ZAWIERA C.D.:

○ **zalecenia:**

- warunki realizacji potrzeb edukacyjnych,
- możliwość uczestniczenia ucznia w życiu szkoły,
- formy stymulacji, rewalidacji, terapii, usprawniania, rozwijania potencjalnych możliwości i mocnych stron ucznia, inne formy pomocy p – p,
- w przypadku ucznia, którego stan zdrowia znacznie utrudnia uczęszczanie do szkoły określa się zakres, w jakim uczeń może brać udział w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych, organizowanych z oddziałem w szkole lub indywidualnie w odrębnym pomieszczeniu w szkole,
- określa się możliwość dalszej realizacji praktycznej nauki zawodu (dot. szkół prowadzących kształcenie w zawodzie);

○ **uzasadnienie,**

- informację o możliwości **odwołania się,**
- podpis przewodniczącego.

OPINIE WWRD

- wydawane przez zespół orzekający poradni,
- dla dzieci z niepełnosprawnością,
- na czas od momentu wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole,

OPINIA WWRD ZAWIERA:

- „dane ogólne”,
- stwierdzenie, że zachodzi potrzeba wczesnego wspomaganie rozwoju,
- wskazanie **form pomocy** i wsparcia udzielanych **dziecku i rodzinie**, w szczególności pomocy p-p, w tym logopedycznej, stosownie do potrzeb,
- **uzasadnienie** opinii, w tym szczegółowe uzasadnienie wskazanej formy pomocy i wsparcia,
- podpis przewodniczącego zespołu.

**Proces diagnozy rozwoju
psychospołecznego
dziecka z autyzmem i jego
osiągnięć edukacyjnych w
poradni psychologiczno –
pedagogicznej.**

BADANIE PSYCHOLOGICZNE DZIECKA Z AUTYZMEM

- **analiza dokumentacji**
- **wywiad** psychologiczny z rodzicami dziecka;
- **obserwacja** swobodnej zabawy dziecka;
- obserwacja zachowania dziecka w relacji z psychologiem (zabawa, dialog);
- obserwacja dziecka w relacji z rodzicem;
- obserwacja dziecka w środowisku (dom, przedszkole lub szkoła) lub **analiza opinii** nauczycieli i opiekunów z placówki.

OCENA ROZWOJU PSYCHORUCHOWEGO I SPOŁECZNEGO DZIECKA

- wybrane psychologiczne metody diagnostyczne:
 - Skala Inteligencji Dla Małych Dzieci wg. Psyche Cattell,
 - Dziecięca Skala Rozwojowa (DSR),
 - Skale Inteligencji i Rozwoju dla Dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym (IDS-P i IDS),
 - skale wechslerowskie (WISC-R i WAIS-R),
 - Skala Inteligencji Stanford – Binet 5,

TESTY NIEWERBALNE DO OCENY ROZWOJU UMYSŁOWEGO DZIECKA:

- Międzynarodowa Wykonaniowa Skala Leitera,
- S.O.N. – Snijders Oomen Nonverbal Test,
- Skala Dojrzałości Umysłowej Columbia,
- Testy Ravena

OCENA ROZWOJU SPOŁECZNEGO DZIECKA

- Winelandzka Skala Dojrzałości Społecznej E.Dolla

INNE METODY OCENY PSYCHOLOGICZNEJ:

- Zestawy prób do badania lateralizacji,
- Testy do badania rozwoju funkcji percepcyjnych wzrokowych,
- Testy do badania percepcji słuchowej,
- Testy do oceny rozwoju procesów spostrzegania zmysłowego i integracji sensorycznej;

METODY OCENY PSYCHOLOGICZNO – PEDAGOGICZNEJ DZIECKA Z AUTYZMEM:

- Karta Obserwacyjna Early Start Denver. Model dla dzieci z autyzmem Sally J. Rogers, Geraldine Dawson (ESDM);
 - dane z obserwacji bezpośredniej, relacji rodzica i relacji nauczyciela,
 - dotyczy umiejętności wymaganych od dziecka przedszkolnego,
 - oceniane są takie umiejętności jak: komunikacja odbiorcza, komunikacja nadawcza, umiejętności społeczne, naśladowanie, umiejętności poznawcze, zabawa, motoryka mała, motoryka duża, zachowanie, samodzielność (jedzenie, ubieranie się, higiena osobista, obowiązki domowe).

DIAGNOZA C.D.

- **Profil Psychoedukacyjny E.Schoplera PEP-R**
 - dla dzieci z autyzmem i innymi zaburzeniami rozwoju,
 - na etap przedszkolny (dzieci funkcjonujące na poziomie rozwojowym od 1 do 12 lat)
 - do funkcjonalnej oceny rozwoju w 7 dziedzinach (naśladowanie, percepcja, motoryka mała, motoryka duża, koordynacja wzrokowo – ruchowa, czynności poznawcze, komunikacja i mowa czynna) oraz w skali zachowań (stopień zaburzeń w zakresie uczuć, zainteresowania związkami międzyludzkimi).

DIAGNOZA C.D.

- **Przegląd prawidłowości rozwojowych od 3 do 30 miesiąca życia J.Cieszyńskiej**
 - wskazuje na zachowania dziecka w poszczególnych miesiącach życia, których brak należy uznać za zjawisko istotne diagnostycznie dla spektrum autyzmu;
- **Zadania Diagnostyczne J. Cieszyńskiej**
 - do badania dzieci do wieku 3 lat,
 - dziedziny oceny: zabawa, naśladowanie, język i komunikacja, spostrzeganie wzrokowe, spostrzeganie słuchowe, zachowania społeczne, funkcje motoryczne.

DIAGNOZA C.D.

- **Inwentarze PPAC, PAC-1, PAC-2 Gunzburga** do oceny postępu w rozwoju społecznym niepełnosprawnych umysłowo
 - ocena w 4 sferach:
 - w PPAC: obsługiwanie siebie (jedzenie, poruszanie się, toaleta i mycie się, ubieranie się), komunikowanie się (od, do), uspołecznienie, zajęcia (sprawność manualna i zręczność),

DIAGNOZA C.D.

- **Skala Osobowej Oceny PAS Gunzburga** (dla niepełnosprawnych intelektualnie)
 - dotyczy przystosowania społecznego,
 - obejmuje ocenę takich cech jak; niezależność, przystosowanie, temperament, zachowania seksualne, komunikatywność, prawdomówność, uczciwość, odpowiedzialność, postawy wobec rówieśników, relacje społeczne, współdziałanie, dominacja, postawa wobec zajęć.

DIAGNOZA LOGOPEDYCZNA DZIECKA

- wywiad logopedyczny z rodzicami,
- wykluczenie innych przyczyn opóźnień mowy (zaburzenia słyszenia, brak stymulacji),
- sprawność narządów mowy,
- sprawność artykulacyjna,
- mowa czynna i bierna,
- funkcjonalne wykorzystanie mowy,
- posługiwanie się komunikacją wspomagającą i alternatywną,
- używanie gestu do komunikacji,
- prowadzenie dialogu,
- zadawanie pytań,
- odpowiadanie na pytania,
- echolalie,
- użycie zaimków,
- sposób wypowiedzania się (ton głosu, melodia),
- rozumienie żartów, metafor.

DIAGNOZA PEDAGOGICZNA

- wywiad,
- obserwacja zabawy, próby rysunkowe,
- Bateria Metod Diagnozy Rozwoju Psychomotorycznego dzieci 5-6-letnich,
- sprawdziany wiedzy i umiejętności szkolnych z języka polskiego i matematyki dla poszczególnych klas.

**Zalecenia poradni zawarte
w opiniach o potrzebie
wwrd
i w orzeczeniach,
wydawanych w sprawach
dzieci i młodzieży z
autyzmem.**

ZALECENIA W OPINIACH O WWRD:

o dotyczące dziecka:

- stymulacja rozwoju motorycznego,
- stymulacja polisensoryczna i terapia SI,
- oddziaływania nastawione na rozwój kontaktu, mowy i komunikacji,
- usprawnianie samoobsługi,
- kształtowanie relacji emocjonalnych i społecznych,
- wdrożenie reguł współpracy dziecka z dorosłym,
- budowanie systemu motywacyjnego,
- wypracowanie strategii postępowania przy zachowaniach trudnych,
- przygotowanie do zajęć „szkolnych” przez zabawy edukacyjne,
- nauka samodzielnej pracy przy stole,
- nauka funkcjonowania w kontaktach z innymi ludźmi (z drugim dzieckiem, z grupą);

ZALECENIA WWRD C.D.

o dotyczące pomocy rodzinie dziecka:

- dostarczenie informacji z zakresu diagnozy, przyczyn zaburzeń, prognoz,
- dostarczenie wiedzy na temat normalnego rozwoju dziecka,
- poradnictwo w zakresie stymulacji rozwoju, radzenia sobie z zachowaniami trudnymi u dziecka,
- wsparcie psychologiczne rodziców i rodzeństwa lub objęcie psychoterapią,

ZALECENIA WWRD C.D.

- wskazanie na sfery rozwoju dziecka, które rokują pozytywnie,
- włączanie rodziców w pomoc dziecku (pokaz zabawy),
- pomoc w wyborze sprzętu, zabawek, lektur,
- pomoc w docieraniu do lekarzy i innych specjalistów (badania medyczne, dieta, metody terapeutyczne),
- pomoc w uzyskaniu świadczeń socjalnych.

DOJRZAŁOŚĆ PRZEDSZKOLNA, DOJRZAŁOŚĆ SZKOLNA I „ODROCZENIE”

- Czy zawsze kontakt z dziećmi zdrowymi ułatwi nabywanie mowy i zachowań społecznych?
- Kiedy dziecko z autyzmem jest gotowe do pójścia do ogólnodostępnego przedszkola?
- Kiedy należy posłać dziecko do szkoły?
- Czy powinno się odraczać obowiązek szkolny?

Poradnia udziela porady, ale decyzję podejmują rodzice.

DOJRZAŁOŚĆ DO PRZEDSZKOLA WG PROF. J.CIESZYŃSKIEJ:

- dziecko umie naśladować ruchy i działania,
- umie się krótko bawić,
- korzysta z toalety,
- samodzielnie je,
- nie ma wybiórczości jedzenia,
- nie jest agresywne i autoagresywne,
- respektuje zakazy i nakazy nauczyciela,
- uczestniczy w zabawach zbiorowych(taniec, kółeczko, zjeżdżalnia, spacer).

PRAWO DO ODROCZENIA OBOWIĄZKU SZKOLNEGO.

- „odracza” dyrektor szkoły, na wniosek rodzica poparty opinią poradni psychologiczno – pedagogicznej,
- możliwe do 9 r.ż.,
- dziecko powtarza obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne (realizuje zalecenia z orzeczenia i opinii o wwrđ),
- warto skorzystać szczególnie w sytuacji przygotowywania dziecka do szkoły ogólnodostępnej.

WARUNKI POWODZENIA W KLASIE I-EJ WG PROF. J.CIESZYŃSKIEJ:

- wiek: 7-8 lat,
- czytanie krótkich tekstów ze zrozumieniem, pytania do tekstów zadawane ustnie i pisemnie,
- rozumienie wypowiedzi nauczyciela,
- umiejętność skupienia uwagi w ciągu 45 minut,
- umiejętność zadawania pytań rówieśnikowi,
- pisanie wyrazów i prostych zdań z pamięci,
- nazywanie emocji i uczuć (własnych i innych ludzi).

ZALECENIA DOTYCZĄCE KSZTAŁCENIA SPECJALNEGO

- wybór przedszkola/ szkoły**
- dostosowanie warunków edukacji w przedszkolu/ szkole**
- dostosowanie wymagań edukacyjnych**
- dostosowanie oceniania i egzaminowania**
- zajęcia rewalidacyjne**
- pomoc psychologiczno - pedagogiczna**

WYBÓR PRZEDSZKOLA I SZKOŁY DLA DZIECKA Z AUTYZMEM

- kształcenie specjalne może być realizowane w każdym przedszkolu i każdej szkole (placówki ogólnodostępne, integracyjne, specjalne),
- każde przedszkole i szkoła ma obowiązek realizować zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego,
- najlepiej – najbliższej miejsca zamieszkania

DOSTOSOWANIE WARUNKÓW EDUKACJI W PRZEDSZKOLU/SZKOLE

- Indywidualne wsparcie dziecka z autyzmem:
 - nauczyciel wspomagający w oddziale integracyjnym,
 - nauczyciel wspomagający, pomoc nauczyciela lub asystent nauczyciela w szkołach ogólnodostępnych,
 - oddział specjalny (2-4 dzieci z autyzmem) – nauczyciel i pomoc nauczyciela,
 - nauczanie indywidualne w oparciu o odrębne orzeczenie.

DOSTOSOWANIE WARUNKÓW C.D.

- wiedza o autyzmie nauczycieli i innych pracowników placówki, uczniów i rodziców,
- optymalna liczba kadry pedagogicznej i personelu pomocniczego,
- mniejsze przedszkole/ szkoła,
- wyeliminowanie nadmiaru bodźców sensorycznych – bezpieczne środowisko, miejsce na relaksację,
- przygotowanie do rozwijania komunikowania się werbalnego i wspomagającego/ alternatywnego,
- zapewnienie zajęć rewalidacyjnych i innych dodatkowych,
- gotowość do współpracy z rodzicami,

DOSTOSOWANIE C.D.

- stały rozkład zajęć,
- miejsce w klasie z przodu,
- porządek wokół ucznia,
- tolerowanie i ignorowanie objawów, które nie są znaczące,
- przywoływanie uwagi,
- podchodzenie do ucznia,
- spokojne mówienie do ucznia,
- zapobieganie sytuacjom trudnym,
- plany dnia i plany tygodnia,
- zasady zachowania w formie wizualnej,
- system motywacyjny uwzględniający indywidualne zainteresowania ucznia,

DOSTOSOWANIE C.D.

- jednoznaczne polecenia poparte gestem i mimiką,
- **sprawdzanie rozumienia** (tekstu, poleceń),
wyjaśnianie,
- wydłużanie czasu na pracę (cierpliwość nauczyciela),
- zmniejszenie liczby zadań do wykonania,
- dzielenie zadań na etapy,
- zmniejszenie notatki do przepisania,
- notatka do wklejenia do zeszytu,
- możliwość nagrywania wykładu nauczyciela,
- komputer do pisania na lekcji,

DOSTOSOWANIE C.D.

- uwzględnienie udziału ucznia w zajęciach sportowych, odpowiednia dawka ruchu codziennie (spacer, zabawy na dworze, zajęcia fizyczne dostosowane do możliwości),
- możliwość relaksu w odrębnym pomieszczeniu,
- dostarczanie przyjemności np. cotygodniowa wycieczka do parku, lasu, w inne ciekawe miejsce,
- zeszyt do korespondencji z rodzicami.

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ:

- podstawa programowa kształcenia ogólnego (w przypadku ucznia z autyzmem i w normie intelektualnej oraz z niepełnosprawnością intelektualną stopnia lekkiego),
- inna podstawa programowa tylko w przypadku głębszej niepełnosprawności intelektualnej sprzężonej z autyzmem;
- dostosowanie wymagań do indywidualnych możliwości ucznia z poszczególnych dziedzin edukacji;

DOSTOSOWANIE C.D.

- dostosowania z języka polskiego;
 - rozumienie tekstów literatury,
 - strona graficzna pisma,
 - samodzielna wypowiedź słowna i pisemna (wskazane plany),
- dostosowania na zajęciach wychowania fizycznego,
- muzyka i plastyka,

SPRAWDZANIE WIEDZY:

- uprzedzanie o terminach i zakresie materiału (zagadnienia),
- sprawdziany z zapisanymi zadaniami zamiast przepisywania,
- sprawdziany testowe z możliwością wyboru właściwej odpowiedzi spośród podanych,

ZWOLNIENIA:

- możliwe zwolnienie z nauki drugiego języka obcego (opinia poradni),
- możliwe zwolnienie z zajęć wychowania fizycznego, zajęć komputerowych, informatyki lub technologii informacyjnej (na podstawie opinii lekarskiej),

OCENIANIE

- wystawiając ocenę z zajęć wf, muzyki, plastyki, techniki, nauczyciel ma obowiązek brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wykonanie zadań,
- przy **ocenianiu zachowania** należy brać pod uwagę wpływ na postępowanie ucznia stwierdzonych u niego zaburzeń lub odchyłeń opisanych w orzeczeniu (np. zaburzenia uwagi, zaburzenia spostrzegania zmysłowego);

EGZAMINOWANIE

- dostosowania **na wniosek rodziców**,
- podczas **egzaminów** zewnętrznych uczniów ma prawo do:
 - skorzystania z dostosowanych arkuszy egzaminacyjnych,
 - wydłużenia czasu pracy,
 - pomocy nauczyciela wspierającego.

ZAJĘCIA REWALIDACYJNE

- zajęcia **rozwijające umiejętności społeczne**, w tym **umiejętności komunikacyjne** (stosownie do wieku i możliwości oraz potrzeb dziecka),
- indywidualne lub zespołowe (np. **TUS**)
- inne zajęcia (odpowiednie do potrzeb dziecka określonych w orzeczeniu)
- liczba godzin:
 - w oddziale ogólnodostępnym i integracyjnym szkoły – 2 godziny w tygodniu,
 - w klasie specjalnej – 10 godzin tygodniowo na oddział,
 - w przedszkolu (liczba niedookreślona w przepisach).

POMOC PSYCHOLOGICZNO – PEDAGOGICZNA DLA UCZNIĄ Z AUTYZMEM

- wynika z orzeczenia,
- o wymiarze decyduje dyrektor,
- polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka, odpowiednio do jego możliwości psychofizycznych wynikających z niepełnosprawności,
- może być realizowana przez nauczycieli, wychowawców, specjalistów, zatrudnionych w placówce;

FORMY POMOCY PSYCHOLOGICZNO – PEDAGOGICZNEJ:

- bieżące wsparcie udzielane dziecku podczas zajęć edukacyjnych,
 - zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze,
 - zajęcia korekcyjno – kompensacyjne,
 - zajęcia logopedyczne,
 - zajęcia socjoterapeutyczne,
 - inne zajęcia o charakterze terapeutycznym
-
- mają one charakter **zespołowy**, nie określono minimalnej liczby uczniów na zajęciach,
 - nie określono górnej granicy wymiaru godzinowego.

NAUCZANIE INDYWIDUALNE

- tylko na wniosek rodziców,
- orzeczenie wydawane w oparciu o zaświadczenie lekarskie w tej sprawie,
- określona liczba godzin,
- może być realizowane w szkole lub w domu,
- uczniowi przysługują uprawnienia dodatkowe wynikające z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

Dziękuję

